

Aktivita:

AKO ČERVENÉ AUTÍČKO SVETOM PUTOVALO

Cesta na kurikulum:

TEMATICKÝ OKRUH	STUPEŇ	OBSAHOVÉ ŠTANDARDY
Ja som	MŠ	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečnosť cestnej premávky: zdôvodniť význam dodržiavania pravidiel cestnej premávky vzhľadom na bezpečnosť Rozhodovanie sa
Ľudia	MŠ	<ul style="list-style-type: none"> Priraďovanie, triedenie, usporadúvanie, zostavovanie podľa kritérií Plošná a priestorová tvorivosť
Príroda	MŠ	<ul style="list-style-type: none"> Význam prírodného prostredia Živá a neživá príroda. Hodnotenie prírodného prostredia Ochranárske postoje k prírode
Kultúra	MŠ	<ul style="list-style-type: none"> Hračky a predmety

Minutáž: 30 minút

Potrebujem: príbeh a kartičky uvedené v prílohách, hudobný ekoklip na DVD Nákladiak Balduin (2 min., Knižnica SAŽP)

Provokačná myšlienka: Na úvod prečítajte deťom príbeh Ako červené autíčko svetom putovalo (príloha1).

Krok po kroku:

1. Rozložte v strede miestnosti na zem vystrihnuté kartičky (príloha 2).
2. Oslovte prvé dieťa, aby si vybralo z porozkladaných kartičiek hlavné postavy prečítaného príbehu (červené autíčko a staré zelené auto). Prerozprávajte, čo ste sa o ňom dozvedeli z príbehu.
3. Pokračujte s deťmi vo vyberaní kartičiek a postupne z nich skladajte vypočutý príbeh.
4. Rozprávajte sa s deťmi o tom, čo všetko súvisí s výrobou áut, pohonných hmôt, s dopravou.
5. Pokúste sa na základe prečítaného príbehu nájsť spolu riešenia, ktoré by obmedzovali škodlivosť dopravy pre prírodu.
6. Porozprávajte sa s deťmi o pravidlách bezpečnej premávky.
7. Na záver si pozrite hudobný ekoklip Nákladiak Balduin, ktorý hovorí o výrobe biopalív.

Poznámka: Aktivitu môžete oživiť pohybovou hrou: Deti rozdelíte a zoradíte do dvoch družstiev. Vo vzdialenosti cca 5 metrov od družstiev roztrúsíte vystrihnuté kartičky (príloha č. 2). Deti štartujú po jednom z každého družstva, nájdu kartičku a bežia naspäť. Keď pozbierajú všetky kartičky, pokračujete rozprávaním o hrdinoch z prečítaného príbehu.

Príloha 1:

AKO ČERVENÉ AUTÍČKO SVETOM PUTOVALO (príbeh)

Bolo raz jedno červené autíčko. Krásne, červené, s nablýskanými sklami a čiernymi pneumatikami. Autíčko bolo smutné. Zachcelo sa mu do sveta. Nemalo však dosť benzínu. Benzín mu vystačil len na koniec ulice, k veľkému šrotovisku. Smutne zastalo pri plote.

„Prečo si také smutné červené autíčko?“ opýtal sa zrazu niekto. Červené autíčko sa poobzeralo. Za plotom zbadalo staré zelené auto. „Lebo chcem ísť do sveta. A nemám dosť benzínu,“ odpovedalo smutne červené autíčko.

„A prečo chceš ísť do sveta?“ pýtalo sa ďalej staré zelené auto. „Nikdy som v tom svete nebol. Ani neviem, kde ten svet je. Vždy jazdím len po meste a na najbližšiu benzínku. A tak by som veľmi chcel do toho sveta,“ rozplakalo sa malé červené autíčko.

„V tom sa mýliš, že si nikdy nebol. Na to, aké si malé červené autíčko, rôzne tvoje časti pochodili veľký kus sveta,“ povedalo staré zelené auto.

„Ako to?“ nerozumelo malé červené autíčko a stieračmi si roztieralo slzy. „Porozprávaj mi, prosím Ťa, o tom.“

„Benzín, ktorý potrebuješ, sa predsa vyrába z ropy. Ropa sa dováža z veľkých diaľok tankermi. V prístavoch v Európe sa prečerpáva a spracúva sa vo veľkých závodoch. Veľakrát sa stane, že do mora unikne ropa. A napácha veľa škody všetkým živočíchom aj rastlinám. Aj pri jazdení a spaľovaní benzínu do vzduchu unikajú z tvojho výfuku výfukové plyny. Tie sa vo vzduchu môžu presúvať na veľké vzdialenosti. Znečisťujú vzduch, škodia prírode kyslými dažďami. Rastliny zle rastú a nedarí sa im v pôde. Ale aj samotným ľuďom škodia, najmä ak je doprava v meste veľká,“ rozprávalo staré auto.

„No toto. To som netušil, že s benzínom sú spojené takéto diaľky. A nedá sa vymyslieť niečo lepšie na pohon našich motorov? Aby sme tak neškodili prírode?“ – rozmýšľalo usilovne malé červené autíčko.

„Ľudia sú múdri. Prišli na to, že pohonné hmoty sa dajú vyrobiť aj z bližších materiálov ako je ropa. Napríklad z repky olejnej (žltá rastlinka, krásne zakvitnuté polia) alebo zo slnečnice (žltý kvet s chutnými zrnkami, otáča sa za slnkom). Netreba ich dovážať z takej diaľky a ani výfukové plyny tak neškodia prírode,“ potešilo ho staré zelené auto so slabým zakašľaním motora.

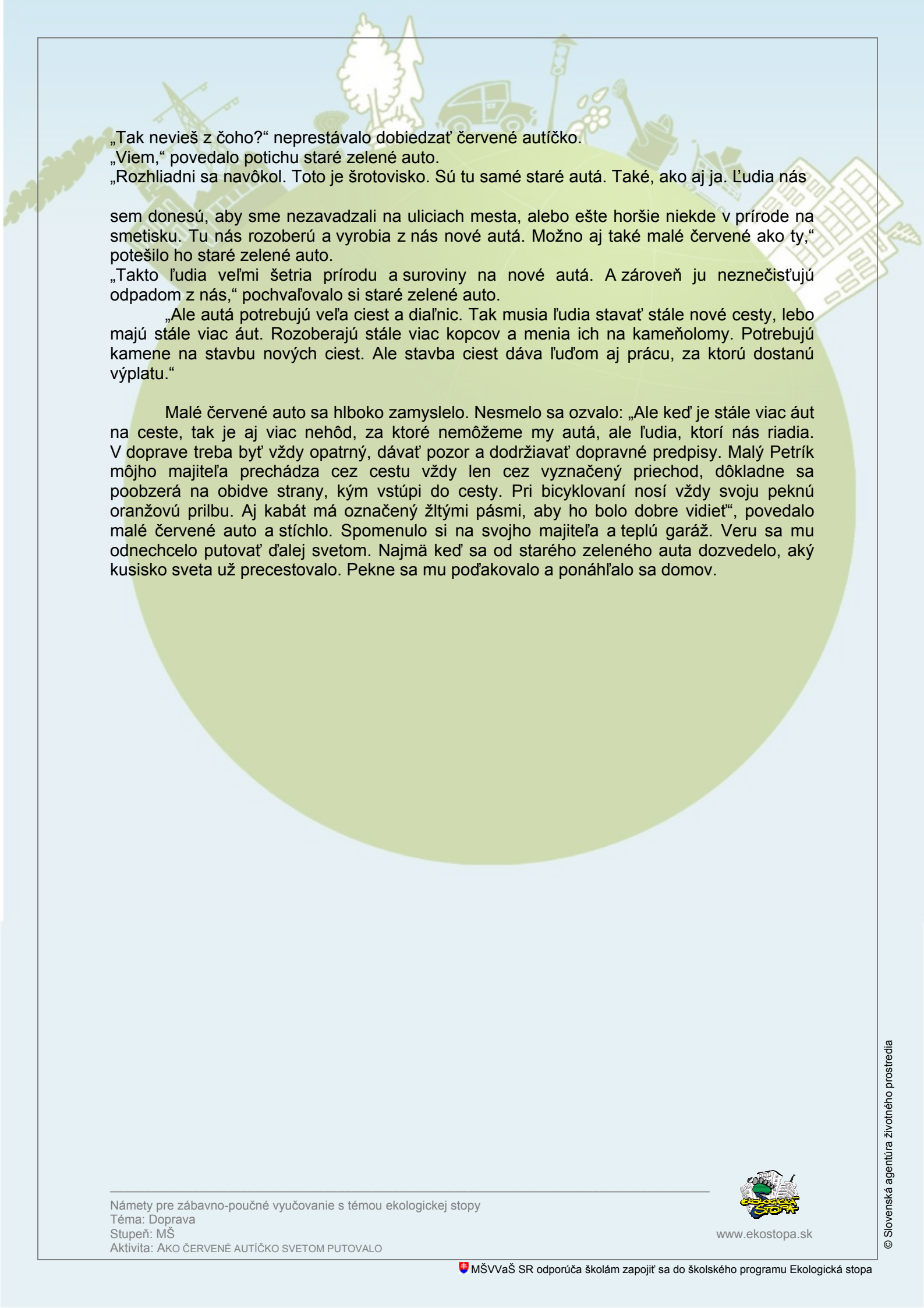
„Tvoje pneumatiky pochádzajú síce z neďalekej fabriky. Ale dôležitá surovina, kaučuk, z ktorej sa vyrába guma, sa dováža až z Južnej Ameriky. Tam sú najväčšie plantáže kaučukovníkov,“ dodalo staré zelené auto, keď poobdivovalo pekné čierne pneumatiky červeného autíčka.

„Najviac som pyšné na svoju lesklú červenú karosériu,“ vypálo sa hrdo červené autíčko. Natiahlo sa na špičky, aby sa mohlo dobre predviesť zelenému autu.

„Veru, veru, karosérie sa vyrábajú vo veľkých závodoch. Ľudia sa závodom tešia, môžu chodiť do práce a dostávať výplatu, z ktorej si kúpia napríklad aj červené autíčko. Škoda, že tie závody zaberajú toľko miesta na ornej pôde. Takto ostáva menej pôdy na sadenie rastlín. Ale ľudia chcú stále viac áut, stavia sa stále viac závodov a ostáva stále menej pôdy,“ zahundralo staré zelené auto.

„A z čoho je vyrobená moja krásna červená karoséria?“ dobiedzalo červené autíčko. Tu staré zelené auto stíchlo, sklopilo svoje reflektory.

„Tak nevieš z čoho?“ neprestávalo dobiedzať červené autíčko.

„Viem,“ povedalo potichu staré zelené auto.

„Rozhliadni sa navôkol. Toto je šrotovisko. Sú tu samé staré autá. Také, ako aj ja. Ľudia nás

sem donesú, aby sme nezavadzali na uliciach mesta, alebo ešte horšie niekde v prírode na smetisku. Tu nás rozoberú a vyrobia z nás nové autá. Možno aj také malé červené ako ty,“ potešilo ho staré zelené auto.

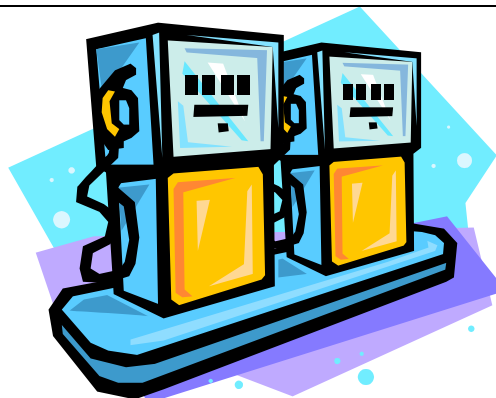
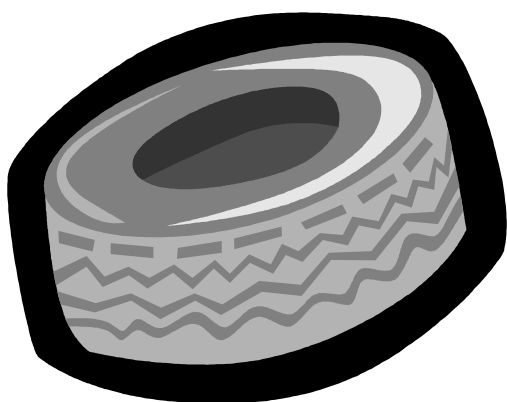
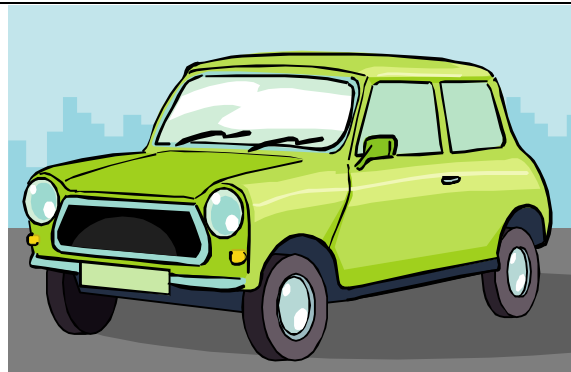
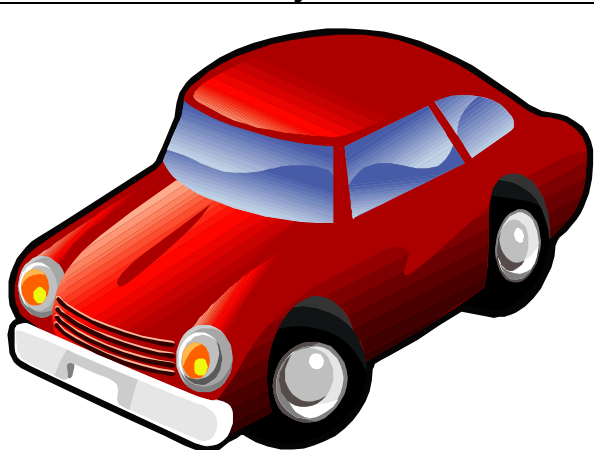
„Takto ľudia veľmi šetria prírodu a suroviny na nové autá. A zároveň ju neznečisťujú odpadom z nás,“ pochvaľovalo si staré zelené auto.

„Ale autá potrebujú veľa ciest a diaľnic. Tak musia ľudia stavať stále nové cesty, lebo majú stále viac áut. Rozoberajú stále viac kopcov a menia ich na kameňolomy. Potrebujú kamene na stavbu nových ciest. Ale stavba ciest dáva ľuďom aj prácu, za ktorú dostanú výplatu.“

Malé červené auto sa hlboko zamyslelo. Nesmelo sa ozvalo: „Ale keď je stále viac áut na ceste, tak je aj viac nehôd, za ktoré nemôžeme my autá, ale ľudia, ktorí nás riadia. V doprave treba byť vždy opatrný, dávať pozor a dodržiavať dopravné predpisy. Malý Petrik môjho majiteľa prechádza cez cestu vždy len cez vyznačený priechod, dôkladne sa poobzerá na obidve strany, kým vstúpi do cesty. Pri bicyklovaní nosí vždy svoju peknú oranžovú prilbu. Aj kabát má označený žltými pásmi, aby ho bolo dobre vidieť“, povedalo malé červené auto a stíchlo. Spomenulo si na svojho majiteľa a teplú garáž. Veru sa mu odnechcelo putovať ďalej svetom. Najmä keď sa od starého zeleného auta dozvedelo, aký kusisko sveta už precestovalo. Pekne sa mu poďakovalo a ponáhľalo sa domov.

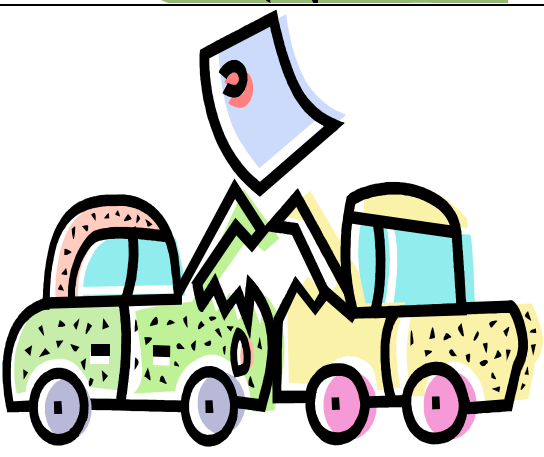
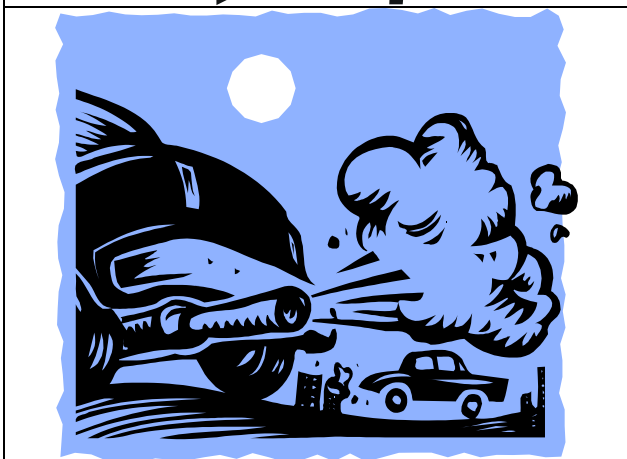
Príloha 2: Kartičky s obrázkami

Námety pre zábavno-poučné vyučovanie s témou ekologickej stopy
Téma: Doprava
Stupeň: MŠ
Aktivita: AKO ČERVENÉ AUTÍČKO SVETOM PUTOVALO

www.ekostopa.sk

Námety pre zábavno-poučné vyučovanie s témou ekologickej stopy
Téma: Doprava
Stupeň: MŠ
Aktivita: AKO ČERVENÉ AUTÍČKO SVETOM PUTOVALO

www.ekostopa.sk

Príloha 2: Názvy obrázkov

Červené autíčko	Zelené auto
Závody	Orná pôda
Pneumatiky	Ropné veže
Tanker	Benzínová pumpa

Slničnica

Repka olejná

Výfukové plyny

Kyslý dážď

Cesty, diaľnice

Skládka odpadov

**Znovupoužívanie
surovín**

Nehody

